

TILINPÄÄTÖS 2024

Kasvatus- ja opetuslautakunta yhteensä

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 888 500	3 975 000	4 602 470	627 470	115,8
ulkoiset	3 888 500	3 975 000	4 601 946	626 946	115,8
sisäiset	0	0	524	524	
Toimintakulut	-86 236 664	-86 873 164	-88 150 689	-1 277 525	101,5
ulkoiset	-62 951 374	-63 587 874	-64 801 638	-1 213 764	101,9
sisäiset	-23 285 290	-23 285 290	-23 349 051	-63 761	100,3
Toimintakate	-82 348 164	-82 898 164	-83 548 220	-650 056	100,8

Yhteispalvelut

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Matti Hursti

Vastualueen toiminnan kuvaus

Yhteispalveluiden vastuualue tuottaa sivistysosaston hallintopalveluja, vastaa kokonaisuutena osaston päätösvalmistelusta, toimeenpanee kaupunkistrategiaa sekä vastaa toimialansa kehittämishankkeista ja seutuyhteistyöstä.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Vuonna 2024 käynnissä tai vireillä oli useita talonrakennushankkeita. Soppeenmäen uusi päiväkotivalmistui ja toiminta viihtyisissä tiloissa käynnistyi. Viimeistelyvaiheeseen eteni Vuorentaustan koulun Tornitien uudisrakennus. Muita merkittäviä vireillä olevia hankkeita ovat olleet Siltatien uuden päiväkodin ja Kurun uuden yhtenäiskoulun rakennustöiden käynnistyminen, Siltatien yhtenäiskoulun 3. vaiheen suunnittelun käynnistyminen sekä lukion LisäValo -hankkeen eteneminen rakennuslupavaiheeseen.

Talonrakennushankkeisiin liittyviä väistötiloja oli vuoden lopussa käytössä Kurun Parkkuussa ja Metsätiellä sekä Vuorentaustassa.

Kesäkuussa 2024 käynnistyi varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkomuutoksiin liittyvä päätösvalmistelu. Kaupunginvaltuusto teki palveluverkkoa koskevat päätökset talousarviokokouksessa 11.11.2024. Muutokset toimeenpannaan vuosina 2025-2028.

Syntyvyys säilyi vuosien 2022 ja 2023 tasolla. Varhaiskasvatukseen osallistuvien pienten lasten määrän kasvu tarkoitti kuitenkin sitä, että laskennallisten varhaiskasvatuspaikkojen tarve ei ole laskenut. Lisäksi on huomattu, että tulomuutto kaupunkiin kasvattaa merkittävästi alle kouluikäisten lasten lukumäärää.

Perusopetuksessa oppilasmäärä säilyi kokonaisuutena kutakuinkin ennallaan, mutta luokanopettajien tarve on jo kääntynyt laskuun. Virkojen vähentäminen voidaan toteuttaa tavanomaisten poistumien kautta ilman irtisanomisia.

Kustannustason nousu energiassa, aineissa, tavaroissa ja palveluissa tasaantui. Suurin yksittäinen käyttömeneihin vaikuttava tekijä oli julkisen sektorin palkkojen n. 4 % korotukset.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Sivistysosastolle asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Tavoitteita oli yhteensä 12, joista 9 toteutui suunnitellusti ja 3 osittain.

Iltapäivätoiminnassa tavoitteeksi asetettiin puistoruokailun pilotti, joka onnistui erinomaisesti. Puistoruokailua jatketaan vuonna 2025.

Lapsiystävällinen kunta -mallin toimintasuunnitelman laatiminen käynnistyi. Hanke etenee suunnitellusti

Varhaiskasvatuksen Evaka -toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto vaihe saatiin suunnitellusti päätökseen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2022	TP2023	TP2024
Henkilöstön määrä sis. oppilashuollon henkilöstön (koulukuraattorit ja koulupsykologit)	19,5	7	7

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	2 606	2 606	
ulkoiset	0	0	2606	2606	
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-648 880	-648 880	-622 948	25 932	96,0
ulkoiset	-616 261	-616 261	-576 391	39 870	93,5
sisäiset	-32 619	-32 619	-46 557	-13 938	142,7
Toimintakate	-648 880	-648 880	-620 343	28 537	95,6

Peruskoulutus

Vastuuhenkilö opetuspäällikkö Tarja Suhonen

Vastualueen toiminnan kuvaus

Perusopetus on opetuksen ja kasvatuksen kokonaisuus, jossa tavoitteet ja sisällöt yhdistyvät ja muodostavat koulun toimintakulttuurin perustan. Perusopetusta järjestetään perusopetuslain mukaisesti.

Perusopetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhtenäisiä perusteita. Opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Perusopetuksessa oppilaan on mahdollista suorittaa oppivelvollisuus laajan yleissivistyksen mukaisesti. Oppilaita ohjataan löytämään vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Siltatien yhtenäiskoulun oppilasmäärä kasvoi samalla kun koulussa aloitti uudet 1. vuosiluokan oppilaat ja vanhimmat oppilaat siirtyivät vuosiluokalta toiselle. Elokuusta 2024 alkaen Siltatiellä opiskeli esioppilaat, luokkien 1–4 oppilaat sekä vaativan erityisen tuen oppilaat.

Vuorentaustan koulun Tornitien toimipisteen laajennus valmistui loppuvuonna 2024.

Kurun yhtenäiskoulun uuden koulutalon rakentaminen alkoi.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Painopisteenä on ollut turvallisuuteen liittyvät teemat, joita kouluissa on toteutettu muun muassa tapahtumien ja tiedotteiden avulla. Jokaisen koulun toiminta on kirjattu muistiin, jotta tavoitteen toteutuminen on pystytty todentamaan.

Erityisopetuksen pidempiaikainen suunnitelma päivitettiin ja esiteltiin lautakunnan iltakoulussa keväällä 2024.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2022	TP2023	TP2024
Käyttömenot € /oppilas	9 156	10 475	10 799
Toiminnan laajuus /oppilasmäärät			
- alakoulut	2 993	2 934	2790
- yläkoulut	1 510	1 505	1550
Henkilöstön määrä			
- rehtorit ja opettajat	372	370	362
- kuraattorit ja koulupsykologit *	15	-	-
- koulunkäynninohjaajat	114	131	135
- toimistohenkilöstö	9	9	9

* Siirtyneet hyvinvointialueelle

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Hankerahoitusta saatu arvioitua enemmän, hankkeet ovat monivuotisia ja hankerahoitusta jaksotetaan useammalle vuodelle.

Kotikuntakorvausmenot ylittyivät arviosta 400 000 euroa. Henkilöstökulujen osalta talousarvio ylitettiin 220 000 eurolla, joista jaksotettujen palkkojen osuus 66 000 euroa ja sijaismenojen kasvu 130 000 euroa.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 540 000	1 540 000	2 039 218	499 218	132,4
ulkoiset	0	0	2 039 218	499 218	132,4
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-48 095 278	-48 095 278	-48 943 257	-847 979	101,8
ulkoiset	-33 037 738	-33 037 738	-33 900 212	-862 474	102,6
sisäiset	-15 057 540	-15 057 540	-15 043 045	14 495	99,9
Toimintakate	-46 555 278	-46 555 278	-46 904 039	-348 761	100,7

Lukiokoulutus

Vastuuhenkilö rehtori Jarkko Tuomennoro

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lisäksi koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Ylöjärven lukion valtakunnallisena erityisenä koulutustehtävänä on yrittäjäyys. Ylöjärven lukio järjestää myös Tredun Pallotien toimipisteen kaksoistutkinnon lukiokoulutuksen.

Ylöjärven lukio toimii Koulutuskeskus Valossa yhdessä Tredun ammatillisen koulutuksen ja Tampereen seudun työväenopiston kanssa. Opiskelijamäärämme kasvu on tasoittunut voimakkaiden kasvuvuosien jälkeen ja emme pysty ottamaan tilojen puolesta lisää opiskelijoita. Syksyllä 2024 lukion aloitti 513 opiskelijaa ja kaksoistutkinnon suorittavia 71 opiskelijaa.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Koulutuskeskus Valon laajennuksen eli ns. Lisävalon suunnittelutyö on loppusuoralla ja rakennustyöt aloitetaan 3.3.2025. Koulutuskeskus Valon yhteyteen on valmistunut vuonna 2024 uusi parkkipaikka korvaamaan parkkipaikkojen menetystä rakennustyömaa-alueen alle jäävien paikkojen osalta. Vaasantien liittymän rakennustyöt on aloitettu 2024 ja ne saadaan päätökseen loppukesällä 2025.

Saimme Opetushallituksen hankerahalla (Oppimisen pelastusrengas) palkattua koulu yhteisöpedagogin, jota kutsumme lukiovalmentajaksi. Hänen tehtävänä on toimia oppitunneilla toiminnanohjauksen apuna sekä suunnitella sekä järjestää opiskelijoille tapahtumia oppituntien lomaan.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Painopistealueemme: Vetovoimainen kaupunki ja sen toimenpidekohtana LisäValo-hanke. Painopisteenä olimme suunnitelleet lukion teknologiapainotteisen linjan opetussuunnitelman valmistelun. Opetussuunnitelma-työ on aloitettu, mutta se ei ole valmis. Opetussuunnitelma-työn lähtökohtana on tiimimäinen toimintamalli erilaisten ongelmanratkaisujen ympärillä.

Ensimmäinen vuosi otetaan erilaisia teknologisia ratkaisuja haltuun ja toinen vuosi on projektivuosi, jossa opiskelijat tekevät suuremman tavoitteellisen sekä poikkitieteellisen kokonaisuuden, jossa teknologiaa hyväksikäyttäen toteutetaan opintokokonaisuus. Kolmas vuosi keskittyy toisen periodin aikaiseen kokoavaan opintokokonaisuuteen.

Opetussuunnitelman toteutuksessa tärkeänä osana ovat yritys yhteistyö, yritysvierailut ja teknologiaopetusta tarjoavat korkea-asteen toimijat. Opetussuunnitelma viimeistellään vuoden 2025 syksyn aikana. Olemme keskittyneet lukuvuoden 2024–2025 opettajien teknologisten valmiuksien parantamiseen kouluttautumalla esim. Tampereen yliopiston kanssa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2022	TP2023	TP2024
Suoritettavoitteet			
- ylioppilaiden määrä /hylätyt	149 / 8 %	158 / <4 %	173/<4%
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Opetuksen käyttömenot €/opiskelija	6 856	7728	8 124

Toiminnan laajuus			
- lukiolaisten määrä	497	492	494
- kaksoistutkintolaisten määrä	71	63	64
Henkilöstön määrä			
- päätoimiset opettajat	32	32	34
- sivutoimiset tuntiopettajat	2	3	2

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tuotot kertyneet muutostalousarvion mukaisesti. Avustuksien osalta hieman jäätin arviosta, sillä osa hankerahoista jaksotettiin vuodelle 2025.

Henkilöstökulujen ja muiden toimintakulujen osalta toteuma alittaa muutostalousarvion.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	90 000	240 000	240 240	240	100,1
ulkoiset	0	0	239 790	-210	99,9
sisäiset	0	0	450	450	
Toimintakulut	-4 627 255	-4 377 255	-4 253 303	123 952	97,2
ulkoiset	-3 775 442	-3 525 442	-3 404 259	121 183	96,6
sisäiset	-851 813	-851 813	-849 044	2 769	99,7
Toimintakate	-4 537 255	-4 137 255	-4 013 063	-124 192	97,0

Koululaisten iltapäivätoiminta

Vastuhenkilö iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö Birgitta Korkala

Vastualueen toiminnan kuvaus

Koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen koulupäivien jälkeen 1. ja 2. luokan oppilaille sekä erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille pääsääntöisesti 3. luokkaan saakka.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Erityisen tuen piirissä olevien lasten lisääntyminen lapsiryhmissä.

Toiminnassa mukana myös henkilökohtaisia ohjaajia.

Laskutusjärjestelmä vaihtui toukokuussa Efficasta Wilmaan.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Turvallisuussuunnitelmat päivitetty jokaiseen toimipisteeseen.

Puistoruokailun toteutuminen kesäkuussa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2022	TP2023	TP2024
Suoritetaavoitteet			
Toiminnassa olevien lasten määrä	485	492	439
- kaupunki	276	311	284
- seurakunta	128	85	81
- YMCA	81	96	74
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Kustannukset vuodessa € /oppilas	1 809	1 816	2 299
Henkilöstön määrä			
- kokoaikainen	1	1	1
- osa-aikainen	19	18	18

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintatuotot ylittyivät maksutuottojen osalta, sillä Pirkanmaan hyvinvointialueelta laskutettavia vaativan erityisen tuen lapsia osallistui toimintaan arvioitua enemmän. Tuotto-odotusta korotettu muutostalousarvion yhteydessä.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	378 500	415 000	470 878	55 878	113,5
ulkoiset	0	0	470 878	55 878	113,5
sisäiset	0	0	450	0	
Toimintakulut	-1 475 157	-1 475 157	-1 480 030	-4 873	100,3
ulkoiset	-1 112 895	-1 112 895	-1 100 610	12 285	98,9

sisäiset	-362 262	-362 262	-379 420	-17 158	104,7
Toimintakate	-1 096 657	-1 060 157	-1 009 152	-51 005	95,2

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuksen johtaja Kirsi Lahtinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen vastuualue toteuttaa lakisääteistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta. Varhaiskasvatukseen ovat oikeutettuja kaikki alle kouluikäiset lapset vanhempainrahakauden jälkeen. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotihoidona, perhepäivähoitona ja avoimena varhaiskasvatustoimintana. Kuusivuotiaiden velvoittava esiopetus toteutetaan perusopetuslain mukaisesti ja esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään päiväkodeissa tai päiväkodin läheisyydessä olevalla koululla varhaiskasvatuksen alaisuudessa.

Kunnallisia, hallinnollisia varhaiskasvatuskokonaisuuksia on yhteensä 11 ja perhepäivähoitajia 8. Vaihtoehtona kunnalliselle varhaiskasvatukselle huoltajat voivat valita kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen tai palvelusetelin. Yksityisiä palvelusetelipäiväkoteja on viisi, ryhmäperhepäiväkoteja kaksi ja yksityisiä perhepäivähoitajia on viisi.

Ylöjärvi ja Tampereen seutukunnat järjestävät varhaiskasvatusta kuntien välisenä ostopalveluna seutusopimuksen mukaisesti.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Soppeenmäen päiväkotitoiminta valmistui kesällä 2024. Varhaiskasvatuksen toiminta uudessa yksikössä alkoi elokuussa 2024. Päiväkotitoiminta on suunniteltu kotialue toimintamallin mukaisesti.

Avointa varhaiskasvatusta järjestettiin kevätkaudella Vihriälässä. Elokuusta alkaen kerhotoiminta oli osa uuden Soppeenmäen päiväkodin toimintaa. Kerhotoiminta päättyi vuoden 2024 lopussa.

Esiopetuksen järjestäminen siirtyi kokonaisuudessaan Ylöjärven kaupungin omaksi toiminnaksi elokuussa 2024. Esiopetusta järjestään sekä päiväkodeissa että kouluilla. Esiopetuksen ja perusopetuksen yhteistyötä kehitetään edelleen. Toimintamallia ohjaava joustavan esi- ja alkuopetuksen käsikirja päivitettiin syksyllä 2024.

Siltatien ja Vahannan päiväkotien suunnittelutyöt käynnistyivät.

Viljakkalassa Kultakylän päiväkodin toiminta siirtyy Onnimannin päiväkotiin kesällä 2025. Tähän siirtymiseen liittyvät toimenpiteet on aloitettu syksyllä 2024 palveluverkkoselvityksen yhteydessä.

Aloitimme yhteistyössä Valpron kanssa lakanoidenvaihtopilotin. Valpron työntekijät toteuttavat päiväkotien lakanoiden vaihtamisen ja siihen läheisesti liittyvät työtehtävät 1.10.2024- 31.5.2025. Aiemmin tästä vastasi varhaiskasvatuksen kasvatusvastuullinen henkilöstö.

Hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen myötä vahvistetaan yhteistyörakenteita. Perhekeskuksellisen palvelupolkujen avaaminen jatkuu. Tavoitteena on sujuva ja oikea-aikainen tuki lapselle ja perheelle.

2024 syntyneiden lasten ikäluokan koko on vuoden lopussa 317. Ikäluokan koko on noin 20 lasta vähemmän verrattuna vuonna 2023 syntyneiden lasten ikäluokkaan.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Varhaiskasvatuksen laadunhallinnan arviointityö jatkuu. Karvin sähköinen Valssi-arviointityökalu on otettu käyttöön ja sitä hyödynnetään valtakunnan, järjestäjä- ja yksikötason laadunhallintatyössä.

Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön keväällä uusi sähköinen asiakastietojärjestelmä eVaka. eVaka on avoimen lähdekoodin järjestelmä, jossa ei ole takana kaupallista järjestelmätoimittajaa, vaan organisaatiot itse vastaavat sen ylläpidosta. eVakan kehittämisen on aloittanut Espoon kaupunki vuonna 2018 ja kehittämistyöhön on tullut vuonna 2020 mukaan Tampere, jossa käyttöönotto on tehty keväällä 2022. eVakan ytimen kehittämistä hallitsevat ja rahoittavat yhdessä Espoon, Oulun, Tampereen ja Turun kaupungit.

Tampereen ympäristökunnat (Nokia, Ylöjärvi, Kangasala, Pirkkala, Lempäälä, Vesilahti, Orivesi sekä Hämeenkyrö) ottivat eVakan käyttöön vaiheittain vuoden 2024 aikana. Jatkossa Tampereen koko seutu tekee tiivistä yhteistyötä eVakan ylläpidon ja kehittämisen eteen. Yhteistyöllä saamme paljon synergiaetuja ja pyrimme lisäämään asiakkaiden palvelun laatua. eVaka järjestelmää kehitetään käyttäjiltä saadun palautteen pohjalta.

Varhaiskasvatuksessa on kehitetty sähköistä arkistointia. Viranhaltijapäätökset arkistoidaan sähköisesti Dynasty järjestelmään ja talouteen ja turvallisuuteen liittyvät asiakirjat Therefore järjestelmään. Lasten pedagogiset asiakirjat (varhaiskasvatussuunnitelmat) ovat pysyvästi säilytettäviä asiakirjoja. Varhaiskasvatus oli mukana Kansallisarkiston sähköisen arkistoinnin palveluiden laajentamisen projektissa. Syksyllä Päikky-järjestelmästä siirrettiin lasten pedagogiset asiakirjat Kansallisarkiston sähköiseen arkistoon. Tulevaisuudessa eVakassa tehdyt lasten asiakirjat siirretään Kansallisarkistoon.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2022	TP2023	TP2024
0-6 v lapset % asukkaista	8,2	7,9	7,8
Suoritettavoitteet (lasten lukumäärä 31.12.)			
- päiväkodit	1 550	1 549	1 575
- perhepäivähoito	34	35	29
- avoin varhaiskasvatus	14	17	
- ostopalvelut	15	14	6
- palveluseteli	349	323	286
- lasten kotihoidontuki	300	239	196
- yksityisen hoidon tuki	44	38	31
- osittainen hoitoraha /joustava hoitoraha	180	216	202
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Käyttöaste			
Päiväkodit	80	80	80
Henkilöstön määrä	386	440	422

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vuoden 2024 talousarvion mukainen henkilöstökulujen varaus oli 17 796 908 euroa. Muutostalousarviossa varausta nostettiin 18 726 908 euroon. Toteuma henkilöstökulujen osalta oli 19 010 445 euroa. Ylitystä 283 537 euroa, joista jaksotettuja palkkoja oli 130 857 euroa.

Palveluseteli yksiköiden esiopetus päättyi 30.5.2024. Elokuusta alkaen esiopetusta järjestetään kunnan omana toimintana. Palveluseteli yksiköihin ohjautui syksyllä enemmän alle 3-vuotiaita lapsia, joiden palvelusetelin arvo on suurempi kuin esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen palveluseteli. Tuen lasten määrä on noussut myös yksityisellä puolella. Palvelusetelin korotus tuen lapsille heijastuu palvelusetelimenoina. Noin 50 % palveluseteliasiakkaista ei maksa asiakasmaksuja, ja tällöin kunta maksaa palveluntuottajalle täysimääräisen palvelusetelin. Palvelusetelimenojen kasvuun varauduttiin

osittain muutostalousarviossa, kun varausta korotettiin 3 656 500 euroon. Toteuma palvelusetelime-
nojen osalta oli 3 805 925 euroa. Ylitys muutostalousarvioon nähden oli 149 425 euroa.

Elokuun 2024 alusta astui voimaan uudet asiakasmaksut. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on si-
dottu indeksiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 §:n perusteella. Indeksitarkistuk-
set tehdään kahden vuoden välein. Edellinen indeksitarkistus tehtiin 1.8.2022. Tulorajat muuttuivat
myös 1.3.2023 tehdyn varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen vuoksi. Tuottotavoitetta alen-
nettiin alkuperäisestä 1 750 000 eurosta 1 650 000 euroon muutostalousarvion yhteydessä. Maksu-
tuottojen osalta toteuma oli 1 605 586 euroa.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 880 000	1 780 000	1 849 527	69 527	103,9
ulkoiset	1 880 000	1 780 000	1 849 453	69 527	103,9
sisäiset	0	0	74	74	
Toimintakulut	-31 390 094	-32 276 594	-32 851 151	-574 557	101,8
ulkoiset	-24 409 038	-25 295 538	-25 820 165	-524 627	102,1
sisäiset	-6 981 056	-6 981 056	-7 030 986	-49 930	100,7
Toimintakate	-29 510 094	-30 496 594	-31 001 624	-505 030	101,7